

ИСТОРИЈА ТЕМЕРИНА (32) ИЗ КЊИГЕ "СТАРО ЂУРЂЕВО
ИСТОРИЈА НАСЕЉА" - ПЕТАР ПЕКАРИЋ

Изградња Зоне мале привреде

Нови становници, нове потребе, па и нова гробља. Заправо уређење и проширење постојећег. На Савету месне заједнице 1981. године донета је одлука да се реши питање капеле на постојећем гробљу.

Пројектант капеле је био наш становник дип. инж. арх. Милош Војновић из Темерина. Средства су обезбеђена из месног самодоприноса и дела за припрему комуналног уређења грађевинског земљишта, у износу од 2.130.000 динара.

Војновић је пројектовао капелу са кровом на четири воде и звоник на бетонском постољу у виду пилона. Испод куполе изведена је надстрешница. Уз каснију обнову спомен крста из 1931. године, све је уобичено у складну архитектонску целину и функционално сређење.

Осамдесетих година увећан број становника и брз привредни напредак изискивали су у Темерину и Старом Ђурђеву обезбеђење простора за нове привредне активности.

Старо Ђурђево је 1981. године обезбедило и пројектовало Зону мале привреде на простору између железничке пруге и тадашње РО "Кућна радиност". Ту је обезбеђен простор и инфраструктура за десетине мањих и већих занатских радионица које су насељу недостајале.

Средствима општинских фондова за привредни развој општина Темерин је западно од Старог Ђурђево осамдесетих година испланирала, а ускоро и изградила велику Индустијску зону. Обезбедила је и инфраструктуру као основни услов: струју, гас, саобраћајнице и остале мање инсталације.

Већ стасала индустрија одмах је започела да изграђује и насељава. За становнике Старог Ђурђево то су била нова радна места. То су били*:

Фабрика котрљајућих лежачева, ФКЛ Д.Д. носилац је привредног развоја у општини Темерин. Она производи широки асортиман лежачева за потребе индустрије, пољопривредних машина, привредних возила, рударске опреме, процесне индустрије, енергетских постројења итд. У наведеној производњи ФКЛ има вишегодишњу традицију.

Од 1980. године ФКЛ бележи врло интензиван развој повећавајући продуктивност и физички обим производње. Инвестира у производни програм на новој садашњој локацији у Индустијској зони, укључујући се у међународне економске токове. У програму ФКЛ-а се налази око 2,5 хиљаде типова и модификација котрљајућих лежачева, а производни асортиман се годишње проширује за око 60-80 нових производа.

Стагнација изазвана санкцијама и економском кризом за ФКЛ је била кратка. У последње три године поново су уполсени сви производни капацитети, а примљено је у

радни однос око стотину нових младих стручних радника, те ФКЛ данас упошљава око 700 радника металске струке.

Термовент СЦ - приватно предузеће, такође је лоцирано у Индустијској зони. Ово високо производно предузеће металског комплекса поникло је из смелих планова његовог оснивача Слободана Црногораца.

Овде 135 високо стручних металца реализују следећи производни програм: равни, запорни, одбојни и регулациони вентили, засуни према ЈУС и ДИН нормама, засуни и вентили за нафтну индустрију, ерупциони засуни, подземни водоводни хидранти и други производи овог програма.

До 1992. године око 60 одсто производње ове фабрике, вентили и други производи, уграђивани су у велике системе Немачке, Аустрије, Мађарске, Француске, Грчке, Украјине итд. Сада се наставља сарадња са страним партнерима у свету, кренуле су испоруке вентила у европске земље.

Сасвим на југу, на граници индустријске зоне налазила се Кућна радиност, привредна организација текстилног смера.

У индустријској зони, повезан са железничком станицом, смештен је и Силос као саставни део највеће пољопривредне организације у Темерину некадашњи ДД "Петефи". Мешаона сточне хране капацитета је две хиљаде вагона годишње.

Западно од ФКЛ-а смештен је и изграђени Научни институт за репродукцију и вештачко осењавање домаћих животиња. То је самостална јавна ветеринарска служба чији је оснивач Министарство пољопривреде СРС. Осим производњом семена свих раса говеда, бави се и научно-истраживачким радом у области репродукције и генетике говеда. Од 32 запослена 12 су научни радници (доктори, магистри и специјалисти)

Има стотинак бикова свих раса као основни приплодни материјал.

У суседству поменутог Института налази се машински парк и радна јединица ДД "Петефи" - Иланца, са великим комплексом земљишта које је стандардно засејано индустријским биљем. На 480 ха радило је 27 радника.

Покрај Кућне радиности на западној страни простирала се свињогојска фарма приплодног материјала такође у саставу ДД "Петефи". Ова "Стара фарма" има планиран капацитет око 10.000 товљеника, а запошљава 30 радника.

Сви ови производни капацитети служили су на понос Темерину и Старом Ђурђеву, а у њима остваривали су привређивање и обезбеђивали услове за развој радни људи Темерина и Старог Ђурђево.

*Подаци из 1999. г.

(Наставак у следећем броју)

НА ПЕТНАЕСТОГОДИШЊИЦУ ПОСТОЈАЊА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТЕМЕРИН

Регионални скуп центара за социјални рад у Темерину

Ех, кад се сетим... пре петнаест година, имао сам механичку писаћу машину "Olimppia De Luxe" и неколико колегиница. Све скупа колико прста на једној руци. Сада су поменути машину заменили персонални рачунари и електронска комуникација. А нас је, Бога ми, готово цео фудбалски тим (са све резервама и тренером). Оно што је сигурно остало исто, већ десет година, је "наше дружење". И оно сваки пут рађа исту потребу за новим сусретом, у неком другом Центру. Потребу да се окупимо једном годишње, упознамо са неке друге стране (чини се свима нама занимљивије) и бар на тренутак покушамо заборавити наше свакодневне, нимало лаке послове.

Крај године је време преиспитивања, "својења биланса", време некакве подсвесне nelaгоде и напетости. Време за постављање питања: Шта смо урадили? Да ли смо све остварили како смо замислили? Планирано и реализовано?! Али то предпразнично време је и време окупљања, повезивања и више него икад потврђивање потребе за блискошћу и заједништвом.

-Једне прсте војвођанске зиме, на салашу (читај: у друштву") пријатеља мог, мало друштво се скупило" из Центра... Присуство неке чудне позитивне енергије присутних колега и пријатеља учинило је то вече незаборавним. Чудна је и нека снага и моћ обавила људе запослене у социјалној заштити, окупљене овај пут у Темерину. Осећало се добро расположење да ли због још једног заједничког дружења или можда присуства негативних јона у ваздуху од запаљених свећа. Баш како је потребно за крај године. Још један нови покретач и надахнуће за годину нову. И још много важније, поновна потврда да је све ипак само ствар човека и само њега.

Била је то и професионална и емотивна потврда, изнова потребна нама, запосленима у социјалној заштити.

Добра пракса одржавања Регионалних састанака центара за социјални рад западно и јужнобачког округа, сада већ традиционалних, отпочела је средином 90-тих година и потврдила се, на најбољи могући начин у Темерину 15. децембра протекле године. Регионалном састанку у Темерину присуствовали су запослени радници из десет центара из Апатина, Оџака, Баче, Куле, Врбаса, Србобрана, Бачке Паланке, Бачког Петровца, Жабља и Темерина као и драги пријатељи и гости.

Прве спонтане идеје и договори око организације ових сусрета јавиле су се већ у повратку из Врбаса, који је био домаћин претходних сусрета. Шта би смо све могли "протурити" кроз сусрете: од тога да све организујемо на нашем темеринском базену, можда фонтани и башти Старог темеринског парка из 18. века или можда у лепим објектима заштићеног становања, уз целодневно дружење и спортске активности, обилазак једнако занимљивог ЗОО врта на којем нам многи могу позавидети. Међутим, време нам није било савезник. Дође и прође лето. Један пројекат, други пројекат, радимо и градимо нове кућице, јединствене... раднички спортски сусрети, много активности и обавеза. Дође и прође јесен. И дође време за сусрете. Увек су квалитетне припреме значиле успех! Дошао је и тај дан, све што зависи од нас тече по плану, једино се на густу маглу тог предвечерја није могло утицати. А била је густа као тесто. Мало нас је забрињавала... Први су стигли Србобранци, стижу и остали, из једних кола излазе њих шесторо (и то је могуће), стигли су нам и по први пут колеге из Жабља.

Почињу презентације у радном делу, кратко, сажето, а интересантно. Представљени су мерљиви резултати прогарама и активности центара. Сегмент, замишљен врло кратко, али обзиром да присутни у социјалној заштити имају шта да покажу и прикажу значајно је узео времена. Била је то одлична прилика да се укаже од стране представника министарства на неке новине у мерама према малолетним починиоцима кривичних дела, посебно на могућности и потребе у њиховом организовању и спровођењу од стране центара за социјални рад.

Изнетни програми, активности и презентације наишли су на велико интересовање и прихватање, на потврду потребе за разменом информација и искустава

добре праксе из различитих локалних средина.

Неки од позваних гостију (међу њима и представник Асоцијације центара за социјални рад Србије) спречених да присуствују поздравили су идеју, послали своје честитке и лепе жеље пожелевши колегама успешан рад и добро дружење.

-Била је то одлична прилика да попричамо о струци, променама у социјалној заштити, реформи, заштити деце и старих... Али и прилика да се упознамо лицем у лице, да попричамо и о ономе што нас тишти, притиска и радује као људе и на крају крајева и да запевачемо. Већ десет година Регионални сусрети центара за социјални рад функционишу на овом принципу и број учесника се из године у годину увећава. На првом сусрету учествовало је пет центара који су и оснивачи (Апатин, Сомбор, Кула, Оџаци, Врбас, Србобран) да би се у Темерину окупили представници десет центара за социјални рад. Да не вреди не би ни трајало тако дуго и квалитетно, што потврђује и овај скуп у Темерину, једнодушна је оцена колега из Центра за социјални рад Кула - изнео је утиске својих сарадника и своје колега **Иван Лешчанин** из Куле.

Сличне доживљаје делила је и колегиница **Нада Батричевић**, испред ЦСР Врбас који је од почетка присутан на регионалним сусретима као један од иницијатора центара који успешно улази у започете реформе социјалне заштите имплементирајући подржане пројекте.

Општу атмосферу сусрета, најсензибиларије осликава искрена реч и запажање колегинице **Бисерке Веселиновић**, испред колектива ЦСР Србобран, који се и те како има чиме похвалити и свима нама понудити пример добре праксе.

-Пут од Србобрана ка Темерину и магла позне јесени помогли су нам да се опустимо и оставимо проблеме и утиске радне недеље за собом. Радост због сусрета са колегама ипак није могла ни да наговести све оно што нас је дочекало по доласку у Темерин. Широко срце наших домаћина, сем добродошлице због сусретања, за све нас је припремило посебан амбијент. Мирис борових гранчица и јабука у изузетним стоним аранжманима учинило је да се и сами осећамо тако: опуштено, свечано, испуњени радошћу због предстојећег дружења. Ранији долазак омогућио нам је да дочекамо све колеге.

У складу са изузетним амбијентом, отварање скупа наговестило нам је да радни део састанка такође носи своја изненађења. Уследиле су надахнуте, креативне презентације колега из центара. Испоставило се да заиста сви можемо бити поносни једни на друге јер имамо шта да кажемо и покажемо. Мо-

гућност препознавања истог у различитом, размена идеја и искустава, студиозност и аналитичност у приступима, уверило нас је да делимо исте вредности и визије, да смо на правом путу и да заиста сви можемо бити поносни на до сада уложене напоре у реформу праксе која је очигледно одавно кренула управо од наших корисника, колега, нас самих. Подршку у превладавању свакодневних брига и наизглед нерешивих потешкоћа и убудуће ће нам представљати велика количина ентузијазма, креативности и позитивне атмосфере којима је одисао скуп.

Оснажени и окупљени, са собом смо понели поруку да заједно можемо више, да нисмо сами и да, ма како суморно и безнадно деловала наша свакодневица и тешки били задаци које, пре свега сами себи постављамо, пут којим идемо није странпутница, нити су напори које улажемо узалудни. Залажући се за правични свет, превазилазимо повремена осећања усамљености и несхваћености. Управо у томе нам је помогао овај сусрет за који се надамо да ће поставити заиста високе, али одрживе стандарде за будуће организаторе предстојећих скупова. Још једном велико хвала колегама - рекла је Бисерка Веселиновић.

Било је то надање занимљиво вече...

- Раде Момчиловић
социјални радник ЦСР Темерин

RNC Tel.: 021/844-372,
063/521-569
KOPISERVIS Nikole Pašića 133
RECIKLAŽA LASERSKIH KERTRIDŽA (PUNJENJE),
SERVIS LASERSKIH ŠTAMPAČ
I FOTOKOPIR APARATA
HP, CANON, LEXMARK, SAMSUNG
IZLAZAK NA TEREN

Редакција 021/851-088
НАШЕ 063/10-80-340
НОВИНЕ 063/10-80-350